

2e tussenrapportage 2023



Inhoudsopgave

2e tussenrapportage 2023.....	1
Inhoudsopgave.....	4
Inleiding	5
Financiële voortgang programma's	6
Belangrijkste afwijkingen programmadoelen en kredieten	9
Verdere ontwikkelingen	11
Bijlagen	13

Inleiding

Voor u ligt de 2e tussenrapportage 2023.

In 2022 is een start gemaakt met de pilot kwartaalafsluiting.

In het kader van de organisatieontwikkeling en de daarmee samenhangende sleutelwoorden 'verantwoordelijkheid, eigenaarschap en kwaliteit' is het project kwartaalafsluiting ingevoerd. Op deze manier kan de organisatie (sneller) anticiperen op (actuele) ontwikkelingen en resultaten en zo grip houden op haar financiën. In het pilotjaar is de verslagperiode 4 maanden in tegenstelling tot wat de naam kwartaalrapportage suggereert.

In de raadsbrief over de Planning & Controle kalender 2023 hebben wij u geïnformeerd over de evaluatie hierover en het besluit om de pilot voort te zetten voor 2023 (om de 4 maanden afsluiten en rapporteren) en (nog) niet over te gaan naar een kwartaalrapportage. Begin 2024 zal dan de definitieve evaluatie plaatsvinden.

In deze 2e tussenrapportage wordt u tussentijds geïnformeerd over de belangrijkste zaken uit het begrotingsjaar 2023:

- I. Financiële voortgang programma's
- II. Belangrijkste afwijkingen programmadoelen en kredieten
- III. Verdere ontwikkelingen

Bijlagen

- o Bijlage 1: Afwijkingen en prognoses per programma (vanaf € 25.000)
- o Bijlage 2: Begrotingswijziging nr. 008 t/m 011 2e tussenrapportage 2023

Financiële voortgang programma's

Tabel 1: Prognose programma's

Samenvatting financiële voortgang programma's 2e tussenrapportage 2023

Bedragen * € 1.000
"- " inkomstenverhoging c.q. lastenverlaging

Bijstellingen 2e tussenrapportage (per programma)									
Programma	Primair Begroting	Begroting na wijzigingen	Bijstellingen 1e tussenrapportage	Prognose 2023 (o.b.v. 1e tussenrapportage)	Overige wijzigingen na 1e tussenrapportage *	Bijstellingen 2e tussenrapportage	Mutatie V(oordeel) /N(adeel)	Begroting na bijstellingen 2e tussenrapportage	
1. Relatie inwoners en bestuur	3.771	3.761	134	3.895	-	448	N	4.343	
2. Ruimtelijke ontwikkeling	968	1.341	79	1.420	170	1.876	N	3.466	
3. Beheer leefomgeving	7.248	7.422	567	7.989	15	-148	V	7.856	
4. Economie en toerisme	322	448	18	466	40	-116	V	390	
5. Gezondheid en bevord. gezonde leefstijl	4.912	5.417	10	5.427	26	-180	V	5.273	
6. Jeugd, onderwijs en cultuur	15.538	15.538	877	16.415	-79	1.257	N	17.593	
7. Maatsch. Ondersteuning en veiligheid	17.725	17.775	413	18.188	7	13	N	18.208	
8. Werk en inkomen	9.872	9.872	178	10.050	-209	-35	V	9.806	
Overhead en ondersteuning	11.976	12.949	848	13.797	465	261	N	14.523	
Algemene dekkingsmiddelen	-75.937	-75.937	-1.349	-77.287	711	-2.987	V	-79.563	
Vennootschapsbelasting	-	-	251	251	-	-		251	
Saldo van baten en lasten	-3.605	-1.414	2.026	611	1.146	389	N	2.146	
Toevoeging /Onttrekking (-) reserves	2.174	-17	-1.517	-1.534	-1.131	-436	V	-3.101	
Resultaat	-1.431	-1.431	509	-923	15	-47	V	-955	

* *Toelichting

De kolom "Overige wijzigingen na 1^e tussenrapportage" bevat de verwerking van raadsbesluiten na vaststelling van de 1^e tussenrapportage. Dit betreft de verwerking van het plan energiearmoede en toekomst bestendig wonen. Daarnaast vinden diverse interne verschuivingen plaats die budget neutraal zijn. Het gaat met name om uitgaven waarvoor dekkingen beschikbaar zijn, veelal in de vorm van reserves.

Door de bijstellingen in deze 2^e tussenrapportage met een voordelig saldo van € 47.000 wordt het verwachte positieve jaarresultaat bijgesteld van € 923.000 (prognose 2023 o.b.v. 1^e tussenrapportage) naar € 955.000.

De bijstelling met € 47.000 wordt verrekend met de reserve "saldo rekening van baten en lasten". Dit saldo zal vrijvallen na het opstellen van de jaarrekening 2023 en worden verrekend met de algemene reserve.

Zie verder bijlage 1 voor een totaaloverzicht van afwijkingen op programmaniveau (vanaf € 25.000).

Hierbij past nog een kanttekening over de algemene uitkering uit het gemeentefonds: In deze 2^e tussenrapportage zijn de cijfers verwerkt op basis van de definitieve bijstellingen uit de meicirculaire 2023. Dit leidde tot een positieve bijstelling van € 353.000. Tevens zijn de resultaten uit de septembercirculaire 2023 verwerkt. Dit is een positieve bijstelling van € 1.048.000. Aanpassing van de kapitaallasten geven een nadeel van € 304.000. Overige wijzigingen in de 2^e tussenrapportage geven een nadeel van € 1.051.000. Het negatieve saldo wordt grotendeels veroorzaakt door het doorschuiven van de geraamde opbrengst van de verkoop van het oude gemeentehuis in Didam (€ 1.385.000).

Tot slot:

Naar aanleiding van de diverse bijstellingen merken we op dat we door het aanwenden van dekkingsmiddelen momenteel geen financieel risico lopen. Dit geldt zolang er sprake is van voldoende dekkingsmiddelen. Voor de langere termijn is het van belang om bij de keuze van extra uitgaven de goede afwegingen te maken.

Hieronder de belangrijkste afwijkingen – inclusief correctie reserve - die het positieve saldo van € 47.000 veroorzaken:

		Bedragen * € 1.000		
		"- " inkomstenverhoging c.q. lastenverlaging		
Prog.	Onderwerp	Toelichting	Bedrag	V(oordeel) / N(adeel)
1	Relatie inwoners en bestuur	Dit betreft de bijgestelde kosten voormalig bestuur: € 164.000. Deze kosten hebben betrekking op extra loonkosten tijdelijke Se wethouder (€ 13.000), verhoging voorziening wachtgeld voormalig bestuur (€ 133.000) en advieskosten derden (€ 18.000). Bijraming Advieskosten € 118.000 t.b.v. de bestuursondersteuning college. Dit is noodzakelijk gezien de zeer complexe verzoeken/aanvragen waarvoor externe specialistische juridische kennis en ervaring ingeschakeld moet worden. Daarnaast zijn de kosten Schade-aansprakelijkheid WA € 30.000 hoger. Deze kosten betreffen proceskostenveroordelingen in beslissingen op bezwaar en in gerechtelijke uitspraken, met name als gevolg van besluiten huishoudelijke ondersteuning (Wmo). De kosten voor de 2e Kamer verkiezingen op 22 november 2023 bedragen € 99.000. Deze kosten worden niet gecompenseerd door een bijdrage uit de algemene uitkeringen. In 2023 heeft een hertaxatie van gebouwen plaatsgevonden. Dit leidde tot hogere verzekeringslasten € 43.000.	454	N
2	Ruimtelijke ontwikkeling	Opbrengst koop-/samenwerkingsovereenkomst voormalig gemeentehuislocatie wordt doorgeschoven van 2023 naar 2025 na gerechtelijke uitspraak. De opbrengst was berekend op € 1.385.000. Voor advisering derden inzake de omgevingsvisie is het budget verhoogd met € 30.000 en € 50.000 voor de motie Regie op landelijk gebied. Dit budget was abusievelijk in 2022 afgeboekt.	1.465	N
3	Beheer Leefomgeving	De papiermarkt is ingestort. De prijzen zijn gedaald tot € 70,00/ton. De verwachting bestaat dat de prijzen dit jaar niet zullen stijgen vanwege verminderde marktgroei, hogere rente en een hoge voorraad oud papier in de markt. Dit geeft een nadeel van € 135.000.	135	N
5	Gezondheid en bevord. Gezonde leefstijl	Betreft € 160.000 vergoeding brede SPUK voor combinatiefuncties/buurtportcoaches. Het bedrag wordt niet meer via de gemeentefonds vergoed, maar via een doeluitkering. Het nadeel van € 30.000 wordt grotendeels veroorzaakt door een hogere bijdrage aan de GGD.	-130	V
6	Jeugdzorg	Diverse budgetten van Jeugdzorg zijn bijgesteld op basis van prognoses voor 2023. Als gevolg van doorvoeren indexatie binnen de LumpSum aanbesteding zijn diverse budgetten verhoogd. Deze bijstellingen en actualisatie van tarieven voor jeugdzorg landelijk en regionaal geven een nadeel van € 1.350.000. Vanuit de reserve SD wordt € 800.000 onttrokken als dekking voor de tekorten op het SD in deze rapportage. Accommodatiebeheer: Een voordeel van € 70.000 is berekend i.v.m. hogere opbrengst zonne-energie.	480	N
7	WMO-voorzieningen	Diverse budgetten van WMO voorzieningen zijn bijgesteld op basis van de prognoses voor 2023. Het betreft een verlaging (voordeel) verwacht bij o.a. dagbesteding en begeleiding. Als gevolg van doorvoeren (voorlopige) indexatie binnen de LumpSum aanbesteding zijn diverse budgetten verhoogd. Vanuit de reserve SD wordt € 200.000 onttrokken als dekking voor de tekorten op het SD in deze rapportage. Voor noodopvang vuchtelingen wordt € 122.000 gereserveerd uit de Algemene Uitkering voor leerlingenvervoer en Taal voor Ontheemden Oekraïne.	-163	V
8	Participatiewet	Op basis van huidige en te verwachte uitgaven BUTG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) een bijstelling van budgetten van € 100.000 voordelig. Daarnaast is er € 173.000 subsidie Gelders Winterfonds ontvangen van provincie Gelderland. Deze subsidie is ter dekking van het plan armoedebestrijding. De kosten van Laborijn zijn conform begroting Laborijn bijgeraamd met € 63.000. Een voordeel van € 175.000 wordt verwacht bij dienstverlening door derden Participatie Wet. Een bedrag van € 340.000 betreft diverse bedragen o.a. de Loon en prijscompensatie IU (Integratie Uitkering) participatie 2023, deze bedragen worden ter beschikking gesteld uit de mei- en septembercirculaire.	-46	V
40	Algemene dekkingsmiddelen	De bijstelling bruto algemene uitkering gemeentefonds in de 1e tussentijdse rapportage was € 700.000. De werkelijke bijdrage uit de meicirculaire 2023 is meegenomen in deze 2e tussenrapportage. Dit betreft een positieve bijstelling van € 353.000. (Bruto bedrag € 741.000) De Algemene Uitkering gemeentefonds op basis van de september circulaire 2023 is € 1.122.000. Bij de septembercirculaire 2021 heeft het college besloten om structureel € 500.000 te reserveren voor tegenvallende accessen danwel hogere loon- en prijsontwikkelingen. Dit bedrag valt vrij nu alle prijsstijgingen zijn verwerkt. Een voordeel van € 250.000 betreft een positieve urentoerekening naar o.a. projecten. Een voordeel van € 207.000 wordt geboekt i.v.m. herrekening BCF (BTW Compensatie Fonds) inzake re-integratie trajecten over de jaren 2012-2019.	-2.819	V
50	Bedrijfsvoering	Bijraming € 65.000 betreft de eenmalige kosten cloudtransitie diverse software applicaties BCT. We moeten de stap naar de cloud maken om ook in de toekomst verzekerd te zijn van de noodzakelijke updates. Daarnaast € 29.000 diverse kosten ICT gerelateerd. Voor het in kaart brengen van het project huisvesting arbeidsmigranten is dit jaar € 15.000 nodig. Daarnaast € 48.000 voor diverse kosten verbouwing gemeentewerf en € 15.000 voor advisering derden Openbare Werken. Uit de mei circulaire wordt € 99.000 beschikbaar gesteld voor flankerend beleid energie armoede en Wet Goed Verhuuderschap (WGV)	271	N
	Kapitaallasten	In de 2e tussenrapportage zijn de kapitaallasten geactualiseerd. Dit betreft rente en afschrijving. In totaal is dit een nadelig saldo, grotendeels veroorzaakt door het afschrijven van een lening in verband met het dorpsplan Braamt/zonnepark in Braamt.	303	N
	Diversen	Diverse kleinere mutaties onder de € 100.000	3	N
Totaal			-47	V

Toevoeging reserve resultaatbestemming (door te schuiven budgetten):

Voorgesteld wordt de onderstaande bedragen toe te voegen aan de reserve resultaatbestemming. Het betreft hier uitgaven die in 2024 zullen plaatsvinden.

Voorgesteld wordt om de bedragen toe te voegen aan de reserve resultaatbestemming in 2023 en volgend jaar te onttrekken aan deze reserve en weer toe te voegen aan de genoemde budgetten. Dus in beide jaren geen budgettaire effecten.

Het onderstaande overzicht geeft aan om welke budgetten het gaat:

Door te schuiven (restant) budgetten	
Onderwerp	Bedrag * € 1.000
Voorgesteld wordt om een bedrag van € 40.000 over te hevelen naar 2024 uit het budget van Recreatie en Toerisme. Er zal een groot participatie onderzoek plaatsvinden omtrent de Nevelhorst in Didam.	40
Overheveling budget voor verkeersveiligheid voor uitvoering Integraal Verkeers- en Vervoersplan (IWP). Overheveling is ook nodig om de beschikbaar gesteld rijkssubsidie veilig te stellen.	100
Voor de uitgaven bodemsanering Meursweg is een bedrag geraamd van € 85.000, naar verwachting wordt dit jaar € 25.000 uitgeven, derhalve € 60.000 doorschuiven naar 2024 middels de reserve resultaatbestemming.	60
Voorgesteld wordt om een bedrag van € 100.000 over te hevelen naar 2024 vooruitlopend op het nieuw vast te stellen wegenbeheersplan.	100
Voorgesteld wordt om een bedrag van € 60.000 in verband met werkzaamheden openbare verlichting over te hevelen naar 2024 in verband met nog uit te voeren werkzaamheden.	60
De werkzaamheden voor diverse kunstwerken worden in 2024 uitgevoerd, daarom wordt voorgesteld het bedrag over te hevelen naar het volgende dienstjaar.	11
Betreft een totaalbudget tot eind 2025 voor het uitvoeren van werkzaamheden voor landschap en biodiversiteit. Restant budget wordt overgezet naar 2024.	39
Budget klimaatadaptatie benodigd in 2024 voor een plan met Plavei voor Wilhelminastraat Didam.	20
Voorgesteld wordt om een bedrag van € 18.000 budget over te hevelen. Dit betreft het budget advisering dorpsraden dat voor meerdere jaren gevoteerd is.	18
Voorgesteld wordt om een bedrag van € 27.000 over te hevelen. Dit betreft het budget voor aanleg klompenpaden (Greffelkamp)	27
Totaal	475

Belangrijkste afwijkingen programmadoelen en kredieten

In totaal zijn er 86 programmadoelen benoemd. Hieronder staan de programmadoelen die afwijken op uitvoering en/of geld.

Verklaring van de kleuren:

- Groen : Actiepunt is afgerond en men verwacht geen wijzigingen meer;
- Oranje : Actiepunt is lopende en wordt later afgerond;
- Rood : Actiepunt wijkt af.

Bij een rood actiepunt staat een toelichting vermeld.

Op dit moment staan 2 programma doelen op rood. Een aantal programmadoelen staan momenteel op oranje en zijn nog lopend. Het is de verwachting dat richting jaareinde meer doelen zullen afwijken op uitvoering en/of geld.

Programmadoelen:

Programmadoelen		Uitvoering	Geld
3.4.1 Openbare ruimte			
Herinrichting wegen rondom IKC in 's-Heerenberg - Zeddamsweg, Maria van Nassaulaan en Hogeweg Toelichting: Het benodigde krediet voor de herinrichting van de Zeddamsweg, Maria van Nassaulaan en de Hogeweg moet nog door de raad beschikbaar worden gesteld.		●	●
3.4.1 Openbare ruimte			
Verdere uitvoering geven aan het verkeerscirculatieplan 's-Heerenberg (aanleg fietsstraat Oude Doetinchemseweg en verdere afwaardering Toelichting: Het benodigde krediet voor de uitvoering vn de Oude Doetinchemseweg en Drieheuvelenweg moet nog door de raad beschikbaar worden gesteld		●	●

Toelichting:

Van de 86 benoemde programma doelen zijn 2 doelen gerapporteerd die afwijken van de planning in uitvoering of in geld.

Investerings (kredieten):

De lopende investeringen en projecten zijn beoordeeld aan de hand van de werkelijke uitgaven in de eerste 8 maanden en de verwachtingen voor de rest van 2023 en verder.

In deze tussenrapportage wordt voorgesteld om € 74.000 aan kredieten bij te ramen. Dit betreft diverse investeringen met betrekking tot de huisvesting gemeentewerf. In de 1e tussenrapportage 2023 is er voor € 197.000 krediet gevoteerd. Door uitbreiding van het personeelsbestand op de gemeentewerf is er behoefte aan uitbreiding van het aantal werkplekken, daarvoor zijn bouwkundige aanpassingen en aanpassingen aan de (klimaat)installaties noodzakelijk. Door de prijsstijgingen in de afgelopen periode is er echter € 74.000 meer krediet benodigd.

Naast de verhoging van het krediet zal er tevens € 668.000 af geraamd worden. Dit betreft het krediet Reconstructie Sint Jansgildestraat Beek. De investering is aanzienlijk lager uitgevallen dan geraamd. Door uitgebreide participatie is er vooraf veel informatie opgehaald en zijn onvoorziene zaken die je normaal tegen zou komen verkleind en/of afgeprijsd in de aanbesteding in combinatie met afkoppelwerkzaamheden.

Bedragen * € 1.000, negatief bedrag is een aframing

Investering	Bestaand krediet	Af-/Bijraming	Nieuw krediet	Toelichting
Bouwkundige aanpassingen gemeentewerf	40	42	82	De werf heeft op dit moment te maken met een dringende behoefte aan werkplekken, waaronder bijbehorende bouwkundige aanpassingen en (klimaat)installaties. Door prijsstijgingen is er € 42.000 meer benodigd dan eerder gevoteerd.
Installaties gemeentewerf	90	32	122	De werf heeft op dit moment te maken met een dringende behoefte aan werkplekken, waaronder bijbehorende bouwkundige aanpassingen en (klimaat)installaties. Door prijsstijgingen is er € 32.000 meer benodigd dan eerder gevoteerd
Reconstructie Sint Jansgildestraat Beek	1.966	-668	1.298	De investering is aanzienlijk lager uitgevallen dan geraamd.
Totale bijstelling	2.096	-594	1.502	

De verhogingen bedragen in totaal € 74.000.

Mutatie reserves:

In deze 2e tussenrapportage wordt voorgesteld de volgende bedragen toe te voegen/te onttrekken aan de volgende reserves:

		Bedragen * € 1.000	
Naam reserve	Toelichting	Bedrag	Onttrekking/ toevoeging
Afwikking winstbestemming	Voorgesteld wordt om diverse budgetten door te schuiven naar 2024. Zie specificatie	475	toevoeging
Egalisatiereserve decentralisaties Sociaal Domein	Vanuit de reserve SD wordt 1 miljoen onttrokken als dekking voor de tekorten op het SD in deze rapportage.	-1.000	Onttrekking
Egalisatiereserve decentralisaties Sociaal Domein	Reservering Compensatieregeling Voogdij 18+(loon- en prijsbijstellingen 2023) Totaal € 111.000. In combinatie met Compensatieregeling voogdij 18+ (- € 65.000)	46	toevoeging
Reserve Onderwijshuisvesting.	Het voordeel op de kapitaallasten onderwijshuisvesting wordt toegevoegd aan de reserve Onderwijshuisvesting.	43	toevoeging
Totaal onttrekking reserves		-436	

Per saldo een onttrekking aan reserves van € 436.000.

Verdere ontwikkelingen

Personeelskosten

In de 2e tussenrapportage zijn geen structurele kosten bij geraamd. Hierna schetsen we diverse ontwikkelingen die actueel zijn.

Organisatieontwikkeling

Eind Q2-2023 heeft de directie ingestemd met het advies "organisatiestructuur en plaatsingsprocedure". De hoofdstructuur bestaat uit drie domeinen: Domein Sociaal, Domein Bedrijfsvoering & Dienstverlening en Domein Ruimte. De inrichting is zo dat medewerkers en management eigenaarschap willen en kunnen nemen, het probleemoplossend vermogen verhoogd wordt en de integrale wendbaarheid (keten) verhoogd wordt. Waarbij de managers de ruimte hebben om medewerkers hierbij te ondersteunen, sturen op het geheel en medewerkers eigenaarschap nemen voor het collectief.

Het medezeggenschapstraject en verdere besluitvorming heeft inmiddels plaatsgevonden. De rest van 2023 wordt gebruikt om de nieuwe structuur door te voeren, zodat deze per 1 januari 2024 een feit is.

Vacaturevervulling

Ook in Q2-2023 is veel aandacht en inspanning gegaan naar het vervuld krijgen van vacatures. Dit kost relatief veel inspanning door de krapte op de arbeidsmarkt. In Q1-2023 waren er 20 nieuwe vacatures, in Q2 15. Dit ligt in de lijn van 2022 waarin we 66 vacatures hadden. In 2020 en 2021 waren dat er nog 37/38.

Tot op heden lukt het met veel inspanning de vacatures grotendeels vervuld te krijgen. Met name in het ruimtelijk domein is het moeilijk om vacatures (tijdig) vervuld te krijgen. We besteden dan ook veel aandacht aan onze vacature-uitingen en het opzetten van onze arbeidsmarktcommunicatie.

Ziekteverzuim

Na een forse stijging van het verzuim in het voorgaande jaar, is het ziekteverzuim nu licht gedaald. Eind Q2-2023 was het twaalf maanden voortschrijdend inzicht 6,9% (excl. sw-medewerkers). Eind Q1-2023 was dat 7,1%. Binnen de afdelingen is aandacht voor het verzuim en wordt er gekeken waar beïnvloeding verder mogelijk is.

Overige ontwikkelingen

Het jaar 2022 heeft in het teken gestaan van een aantal grote instrumenten (grotendeels voortkomend uit HR-strategie 2022-2025). Deze instrumenten zijn voorbereid en zijn Q1-2023 live gegaan. Dit zijn:

- Nieuwe HR-gesprekkencyclus (het gesprek), waarbij de traditionele drie-gesprekkeneenheid is losgelaten en meer gericht op en vanuit eigen initiatief medewerker de gesprekken worden gevoerd. De introductie is gestart in Q1-2023 en in Q2-2023 breed toegepast;
- Montferland Academie: ten behoeve van de persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers is een online leerplatform gelanceerd met een bibliotheek met standaardopleidingen dat aangevuld is met eigen materiaal en trainingen. Dit is in Q1-2023 live gegaan en in Q2-2023 volop gebruikt;
- In Q2-2023 is gestart met de voorbereidingen voor implementatie van het nieuwe functiewaarderingsstelsel HR21 in 2024.

Verantwoording extra bezoldigingskosten college

In de periode van 11 mei 2023 tot 30 juni 2023 zijn er vijf i.p.v. vier wethouders in functie geweest. Dit heeft in die periode voor het bestuur tot € 13.382,40 extra bezoldigingskosten geleid.

Inkoop Sociaal Domein Achterhoek

Bij de kadernota 2024 en begroting 2024 bent u op de hoogte gehouden van de voortgang van de lumpsum aanbesteding aangaande het Sociaal Domein Achterhoek (SDA).

Het eerste contractjaar is per 1 juli jl. afgesloten. Op dit moment is het SDA drukdoende de afrekening met de zorgaanbieders en de verrekening binnen de gemeenten af te ronden voor dit eerste contractjaar. Op moment van schrijven van deze tussenrapportage is de impact van de

verrekening nog niet duidelijk. De tariefsverhoging waarover reeds in de begroting 2024 is gemeld geldt vanaf 1 juli jl. Deze verhoging (van een half jaar) was nog niet geraamd in onze huidige begroting. Op basis van de nieuwe prijzen, historische gegevens en de daarbij behorende doorrekening hebben wij de budgetten WMO en Jeugdhulp incidenteel voor 2023 in totaal verhoogd met ca. € 1,2 mln. Om deze kostenstijging grotendeels te dekken wordt incidenteel een bedrag van € 1 mln. onttrokken aan de reserve sociaal domein.

Bij de jaarrekening 2023 zal de impact van het eerste contractjaar alsmede het 2e halfjaar 2023 volledig duidelijk zijn en zal (waar nodig) het resultaat verrekend worden met de reserve sociaal domein.

Zonnepark Braamt

De gemeente Montferland heeft in 2022 het zonnepark Braamt verkocht aan AGE B.V. voor een bedrag van € 990.966, zijnde de investeringskosten. Daarnaast ontvangt de gemeente Montferland in totaal € 80.000 aan huuropbrengsten voor de grond over een periode van 16 jaar (16 jaren x € 5.000).

Onderdeel van de totale overdrachtsconstructie is dat we, maar nu als aandeelhouder van de AGE B.V., naar rato van energieverbruik (16%), een deel van het zonnepark Braamt hebben teruggekocht. Deze "terugkoop" heeft plaatsgevonden in de vorm van een lening. De jaarlijkse aflossing door AGE B.V. wordt verrekend met de energielevering (korting op de inkoopprijs).

Naast de bouw van het zonnepark is er besloten om van de toekomstige opbrengsten uit het zonnepark € 300.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van het dorpsplan Braamt.

Dit bedrag is destijds bepaald op € 300.000 en is reeds ter beschikking gesteld.

In de genoemde verkoop aan AGE B.V. is het bedrag van € 300.000, zijnde de toekomstige opbrengsten, niet verdisconteerd.

In deze 2e tussenrapportage 2023 wordt dan ook het verlies genomen van deze € 300.000.

Wij vragen de raad om met terugwerkende kracht in te stemmen met de overdracht aan AGE B.V. In deze 2e tussenrapportage is hiertoe een afzonderlijk besluit opgenomen.

Bijlagen

Bijlage 1: Afwijkingen en prognoses per programma (vanaf € 25.000)

Bedrag *€ 1.000
"- " inkomstenverhoging c.q. lastenverlaging

Progr	Product naam	Toelichting	Bedrag	V(oordeel) / N(adeel)
1	Voormalig bestuur	Bijgestelde kosten voormalig bestuur: € 164.000. Deze kosten hebben betrekking op extra loonkosten tijdelijke 5e wethouder (€ 13.000), verhoging voorziening wachtgeld (€ 133.000) en advieskosten derden (€ 18.000). Met ingang van 2023 worden de wachtgeld uitkeringen onttrokken uit de voorziening voormalig bestuur. Door uitbreiding en actualisatie van deze voorziening is een extra dotatie nodig.	164	N
	Bestuursondersteuning	De bijstelling advieskosten en dienstverlening door derden van € 118.000 betreffen hoofdzakelijk juridische adviezen van onze huisadvocaat voor een aantal zeer complexe verzoeken/aanvragen waarvoor externe specialistische juridische kennis en ervaring ingeschakeld moest worden; een aantal gerechtelijke procedures met verplichte rechtsbijstand (door de huisadvocaat); door onderbezetting kon minder een beroep worden gedaan op de eigen interne (2e lijns) juridische advisering, als gevolg waarvan vaker dan gebruikelijk juridisch advies is gevraagd aan de (externe) huisadvocaat. Tevens dit jaar (extra onvoorzien) advieskosten i.v.m. nieuw college en extra kosten organisatie inrichting. Daarnaast zijn de kosten Schade-aansprakelijkheid WA € 30.000 hoger. Deze kosten betreffen proceskostenveroordelingen in beslissingen op bezwaar en in gerechtelijke uitspraken, met name als gevolg van besluiten huishoudelijke ondersteuning (Wmo).	148	N
	Bestuurlijke samenwerking	Bijraming betreft structurele verhoging Fonds GGU (Gemeenschappelijke Gemeentelijke Uitvoering) bijdrage van de VNG voor 2023	30	N
	Verkiezingen	De extra kosten voor de 2e Kamer verkiezingen van 22 november 2023 bedragen € 99.000. Deze kosten worden niet gecompenseerd. Voor de organisatie van verkiezingen ontvangen gemeenten jaarlijks geld via de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De kosten van deze vervroegde Tweede Kamerverkiezing moeten betaald worden met deze bestaande vergoeding. Dat de Tweede Kamerverkiezing vervroegd plaatsvindt, is geen reden om een extra vergoeding beschikbaar te stellen.	99	N
	Verzekeringen	In 2023 heeft een hertaxatie van de gebouwen plaatsgevonden. Dit leidde tot hogere verzekeringslasten.	43	N
2	Plan ontwikkeling RO	Geraamde opbrengst koop-/samenwerkingsovereenkomst voormalig gemeentehuislocatie wordt doorgeschoven van 2023 naar 2025 na gerechtelijke uitspraak.	1.385	N
	Ruimtelijke ordening stedelijk	Bijraming € 50.000 tbv motie Regie op landelijk gebied Kademota 2022. Dit bedrag was bij jaarrekening 2022 abusievelijk vrijgevalen. Aanvullend is € 30.000 bijgeraamd conform B&W besluit Omgevingsvisie inzake participatie proces van de omgevingsvisie.	80	N
3	Afval inzameling	De papiermarkt is ingestort. De prijzen zijn gedaald tot € 70,00/ton. De verwachting bestaat dat de prijzen dit jaar niet zullen stijgen vanwege verminderde marktgroei, hogere rente en een hoge voorraad oud papier in de markt. Nadeel € 135.000. Hogere bijdrage aan RDL i.v.m. hogere personeelskosten als gevolg van de nieuwe CAO, gestegen brandstofkosten, hogere onderhoudskosten materieel en lagere opbrengsten van het aanbestedation. Nadeel € 79.000. Hoger aantal vervangingen van kapotte containers dan verwacht geeft een nadeel van € 22.000	241	N
	Wegbeheer	Leges ontgravingen gemeentegrond en hogere legesinstemmingsbesluit ontgravingen. Er zijn meer leges ontvangen als gevolg van de vele werkzaamheden door de nutsbedrijven	-80	V
5	Onderwijs, Kinderopvang en Sport	Vergoeding Brede SPLUK voor combinatiefuncties/buurtsportcoaches. Betreft uitname voor Algemene Uitkering die wordt gecompenseerd via doeluitkering. Dit verloopt per saldo budget neutraal.	-160	V
	Sportaccommodaties	Energiekosten zijn hoger dan geraamd. Nadeel € 47.000.	47	N
6	Accommodatie beheer	I.v.m. hogere opbrengst zonne-energie wordt een voordeel van € 70.000 verwacht. Daarnaast een nadeel van € 30.000 voor hogere energie kosten. Tevens zijn de huren geactualiseerd. Dit geeft een voordeel van € 31.000	-71	V
	Jeugdzorg, landelijk gecontracteerde zorg	Dit betreft een risicobudget door de sterk fluctuerende kosten. Op het moment van opstellen van deze rapportage zijn er meer kosten dan begroot. Er zijn maar zeer beperkt indicatoren waarop een gefundeerde prognose gebouwd kan worden.	200	N
	Regionaal gecontracteerde jeugdzorg	Bijstellingen budgetten > € 25.000: Verblijf incl behandeling € 480.000, Spec. Ambulante jeugdzorg € 640.000 en Verblijf excl behandeling € 63.000 n.a.v. bijstelling prognoses en prijsstijging van lumpsum. Vanuit de reserve Sociaal Domein wordt € 800.000 onttrokken als dekking voor de tekorten in deze rapportage.	383	N

Bedrag * € 1.000

"- inkomstenverhoging c.q. lastenverlaging

Progr	Product naam	Toelichting	Bedrag	V(oordeel) / N(adeel)
7	Noodopvang vluchtelingen	Betreft € 44.000 Reservering Taal voor Ontheemden Oekraïne en € 78.000 reservering voor leerlingenvervoer Oekraïne. Deze bedragen zijn in de meicirculaire ter beschikking gesteld en gereserveerd uit de Algemene Uitkering	122	N
	WMO- Dagbesteding	Bijstellingen budgetten n.a.v. prognose 2023 en bijstelling lumpsum prijzen	-70	V
	WMO- Ondersteuning (PGB)	Bijstellingen budgetten n.a.v. prognose SVB PGB Begeleiding 2023	25	N
	WMO- Begeleiding	Bijstellingen budgetten n.a.v. prognose 2023 en bijstelling lumpsum prijzen 2023	-108	V
	WMO- Eigen bijdrage verstrekkingen	Prognose 2023 CAK-ontvangsten eigen bijdragen	-40	V
	WMO - Woonvoorzieningen	Bijstelling op basis van prognose 2023. Betreft verstrekkingen zorgvoorzieningen.	100	N
	Welzijnwerk ouderen	Budget versterken sociale basis ouderen uit decembercirculaire niet gebruikt.	-28	V
	Reserve Sociaal Domein	Reservering Compensatieregeling Voogdij 18+(loon- en prijsbijstellingen 2023)Totaal € 111.000. In combinatie met Compensatieregeling voogdij 18+ (- € 65.000).Vanuit de reserve Sociaal Domein wordt € 200.000 onttrokken als dekking voor de tekorten in deze rapportage.	-154	V
8	Participatiewet Bijstand en LKS	Betreft positieve bijstelling loonkostensubsidie op basis van de prognose 2023	-100	V
	Sociale werkvoorziening	Aanvullende bijraming conform de begroting van Laborijn. Betreft toename van energie -en loonkosten. Nadeel € 63.000. Reservering in verband met verhoging integratie-uitkering Participatie. Compensatie voor gemeenten voor de bijzondere verhoging van het minimumloon voor medewerkers in de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw). € 61.000.Loon-en prijscompensatie IU (Integratie Uitkering)Participatie 2023. Onderdeel WSW. € 184.000	308	N
	Armoede en schuldenbeleid	Reservering aanpak armoede en schulden, reservering uit de algemene uitkering.	53	N
	Part.wet - Overige arbeidsparticipatie	Verwachte ruimte einde 2023.	-154	V
	Energie toeslag minima	Provincie Gelderland Subsidie Gelders Winterfonds. Ter dekking plan armoedebestrijding	-173	V
40	Algemene uitkering	Bruto verhoging AU gemeentefonds obv septembercirculaire 2023 met name als gevolg van uitkering voorschot BCF plafond 2023 (€ 670.000), hoeveelhedsverschillen (€ 200.000) en afrekening over voorgaande jaren (€ 184.000). Bruto voordeel AU gemeentefonds meicirculaire 2023. Een bedrag van € 700.000 is al verwerkt in de BW 1e kwartaalrapportage 2023. Bij de septembercirculaire 2021 heeft het college besloten om structureel € 500.000 te reserveren voor tegenvallende accessen danwel hogere loon -en prijs ontwikkelingen. In de 2e tussenrapportage 2023 kan deze € 500.000 vrijvallen aangezien de prijsstijgingen in de cijfers verwerkt zijn.	-1.122	V
	Algemene baten en lasten	Op basis van de urentoerekening in de eerste acht maanden gaan we ervan uit dat er dit jaar voor ca. € 500.000 meer interne uren worden toegerekend aan grondexploitatie, investeringen en kostenplaatsen die met een reserve worden toegerekend. Een gedeelte van dit voordeel is al ingeboekt in de 1e tussenrapportage. Het voordeel in deze rapportage bedraagt € 250.000. In 2023 is er een bedrag van € 207.000 ontvangen van de belastingdienst. Het betreft een correctie van te weinig ontvangen compensabele BTW . Dit betreft een teruggave over de jaren 2012-2019 over re-integratietrajecten	-250	V
			-207	V
50	Bedrijfsvoering afdelingen	Betreft divers inhuur derden/advisering door derden. Dit betreft € 66.000 reservering flankerend beleid energie armoede en Reservering Wet Goed Verhuurderschap € 35.000) (meicirculaire 2023). In voorkomende gevallen heeft het cluster beleid van Openbare Werken budget nodig voor externe ondersteuning € 15.000. Een budget van € 15.000 is benodigd voor project huisvesting arbeidsmigranten. De situatie in onze gemeente moet in kaart worden gebracht.	131	N
	Gemeentewerf Loerbeek	Bijraming exploitatielasten i.v.m. verbouwing Gemeentewerf	48	N
	Facilitair	Betreft de eenmalige kosten cloudtransitie diverse software applicaties m.b.t. BCT. We moeten de stap naar de cloud maken om ook in de toekomst verzekerd te zijn van de noodzakelijke updates.	65	N
	Kapitaallasten	In de 2e tussenrapportage zijn de kapitaallasten (rente -en afschrijvingskosten) geboekt. Het nadelig saldo in verband met zonnepark Braamt van € 300.000 is hierin opgenomen. Diversen kleinere mutaties onder de € 25.000 zijn, omwille van de leesbaarheid, niet afzonderlijk zichtbaar. In totaal gaat het om bijstellingen voor een totaalbedrag van afgerond € 65.000	304	N
			-65	V
	Totaal		-47	V

Mutaties onder de € 25.000 zijn, omwille van de leesbaarheid, niet afzonderlijk zichtbaar. In totaal gaat het om bijstellingen van in totaal € 65.000.

Bijlage 2: begrotingswijziging nr 004 1e tussenrapportage 2023

(bedragen x € 1,-)

Exploitatie/ reserve	Progr.- nr.	Programma naam	Lasten/ baten	Begrotings- wijziging	
Exploitatie	1	Relatie inwoners en bestuur	Lasten Baten	853.148 -405.000	
	Totaal 1				448.148
	2	Ruimtelijke ontwikkeling	Lasten Baten	491.149 1.385.000	
	Totaal 2				1.876.149
	3	Beheer leefomgeving	Lasten Baten	-265.134 117.334	
	Totaal 3				-147.800
	4	Economie en toerisme	Lasten Baten	-115.880	
	Totaal 4				-115.880
	5	Gezondheid en bevord. gezonde leefstijl	Lasten Baten	354.167 -534.596	
	Totaal 5				-180.429
	6	Jeugd, onderwijs en cultuur	Lasten Baten	1.358.476 -100.782	
	Totaal 6				1.257.694
	7	Maatsch. ondersteuning en veiligheid	Lasten Baten	249.970 -236.782	
	Totaal 7				13.188
	8	Werk en inkomen	Lasten Baten	157.739 -193.038	
	Totaal 8				-35.299
	40	Algemene dekkingsmiddelen	Lasten Baten	-823.381 -2.164.162	
	Totaal 40				-2.987.543
	50	Overhead en ondersteuning	Lasten Baten	254.218 6.553	
	Totaal 50				260.771
60	Vennootschapsbelasting	Lasten			
Totaal 60					
Totaal Exploitatie				388.999	
Reserve	1	Relatie inwoners en bestuur	Onttrekkingen		
	Totaal 1				
	2	Ruimtelijke ontwikkeling	Toevoegingen Onttrekkingen	18.000	
	Totaal 2				18.000
	3	Beheer leefomgeving	Toevoegingen Onttrekkingen	417.070	
	Totaal 3				417.070
	4	Economie en toerisme	Toevoegingen Onttrekkingen	40.000	
	Totaal 4				40.000
	5	Gezondheid en bevord. gezonde leefstijl	Toevoegingen Onttrekkingen		
	Totaal 5				
6	Jeugd, onderwijs en cultuur	Toevoegingen Onttrekkingen	43.360 -800.000		
Totaal 6				-756.640	
7	Maatsch. ondersteuning en veiligheid	Toevoegingen Onttrekkingen	46.000 -200.000		
Totaal 7				-154.000	
8	Werk en inkomen	Onttrekkingen			
Totaal 8					
40	Algemene dekkingsmiddelen	Toevoegingen Onttrekkingen			
Totaal 40					
50	Overhead en ondersteuning	Toevoegingen Onttrekkingen			
Totaal 50					
Totaal Reserve				-435.570	
Resultaat baten en	90	Resultaat	Toevoegingen Onttrekkingen		
	Totaal 90				
Totaal Resultaat baten en lasten					
Begroting na wijziging				-46.571	

Deze begrotingswijziging omvat de volgende begrotingswijzigingen:
Begrotingswijziging nr. 2023-008 Meicirculaire 2023
Begrotingswijziging nr. 2023-009 2e tussenrapportage 2023
Begrotingswijziging nr. 2023-010 Kapitaallasten 2023
Begrotingswijziging nr. 2023-011 Septembercirculaire 2023